

Heimdallafton måndagen 18 november 2024

”Det märktes ju inte att han suttit i riksdagen i 18 år” var en kommentar från auditoriet efter att Hans Wallmark hållit sitt anförande och svarat på frågor i måndags. Vilket förstås innebar en monumental komplimang. Och dessutom välförtjänt. Talaren var tydlig, konkret, effektiv och engagerad, när han föredömligt som beskickningschef i Köpenhamn höll sig till ämnet, dvs utvecklingen av projektet Greater Copenhagen och samarbetet över Öresund.

Han inledde med att beskriva varför han såg sitt uppdrag sedan den 20 augusti som spännande och intressant och angav fyra särskilda skäl. För det första ansåg han nordiskt och baltiskt samarbete viktigt efter att ha suttit i Nordiska Rådet i 16 år, varav i två omgångar som dess president. För det andra framhöll han att kontakten med Danmark ändrat karaktär sedan Sverige (och Finland) gått med i NATO; det har inneburit en stor förändring i och med att Danmark, som dittills varit smått ”reserverat” i en del sammanhang, nu inte har några begränsningar alls i kontakten som tidigare. För det tredje är regionen med sina 4,4 miljoner innevånare viktig för Sverige, störst som den är som delregion i Norden och större än t ex Stor-Stockholm. För det fjärde är Danmark Sveriges femte största exportland och svenska investeringar i Danmark har blivit allt viktigare liksom danska investeringar i Sverige.

Vidare förmedlade talaren olika enkla praktiska åtgärder beträffande vad som kunde underlätta utvecklingen av regionen, som nu hämmas inte minst av skatteregler och transportproblem. T ex påvisade han hur det vore en klar förenkling om svensk passpolis fick stiga på Öresundstågen på danska sidan och därmed kunna kolla pass m m unterwegs, så att det obligatoriska extrauppehållet på 6-8 minuter i Hyllie kunde slopas och sammanräknat över tid mycken väntan kunde sparas in. Vad gäller pendlandet över Sundet uppgav han att antalet dagliga pendlare uppgår till ca 20 000, varav 95 % från Danmark och hit, och att Danmark vill öka antalet till 30 000 till 2030. F n är det arbetskraftsbrist i Danmark och arbetslöshet i Skåne, varför minskade hinder skulle betyda mycket.

En särskild sak som talaren ville framhålla är att 2025 är ett ”superjubiléumsår” i Danmark, då bl a Öresundsbron fyller 25 år och Kastrups flygplats 100 år. Därjämte kommer Danmark då att ta plats i FN:s säkerhetsråd och den 1 juli ta över som ordförandeland i EU. Han kommenterade att posten som ambassadör i Köpenhamn alltid ansetts prestigefull men att det sällan varit så mycket att göra som han nu förväntade sig.

Några ytterligare förhållanden som talaren ansåg viktiga att ta upp var att han är ambassadör till konungariket Danmark, omfattande också Färöarna och Grönland, som båda dock har självstyre i stor utsträckning och inte som det egentliga Danmark är med i EU, men väl alltså jämte Danmark i Det Danske Rigsfællesskabet. Vidare trodde han att den danska befolkningen liksom inte heller den svenska till fullo förstått konsekvenserna av att förbindelsen Fehmarn-Bält-förbindelsen väntas bli färdig år 2030 och utöver att korta restiderna till kontinenten sannolikt också kommer att medföra ett uppsving för det tyska språket.

En viss skillnad gentemot Sverige är enligt talaren att i Danmark är tre betydelsefulla frågor inte alls partiskiljande, nämligen migrationen, säkerhetspolitiken och kriminalitetsbekämpandet. Vad gäller det senare har att svensk ungdom utför mord och liknande i Danmark naturligen skapat negativ publicitet för vår sida av Sundet, men därvid förbises, betonade talaren, att uppdragsgivarna ju i regel finns på den danska sidan.

Han pekade också på att, medan Sverige enligt honom är en gammal nationalstat, det i Danmark alltid funnits också andra maktcentra än Köpenhamn och att landet har tydliga feodala rötter. Slutligen ansåg han att den som ej läst sin Grundtvig (Nikolaj Frederik Severin Grundtvig, 1783-1872, ”dansk präst, politiker, översättare, folkbildare, författare och titulärbiskop”), hade svårt att förstå Danmark, där kultur och andlighet spelar en helt annan roll än i Sverige.

Under den efterföljande frågestunden berörde han utsikterna till ytterligare en fast förbindelse över Öresund och framhöll dels att så länge olika intressenter inte enade sig om ett förslag - som fallet var en gång med Öresundsbron - utan fortsatte att dividera om fyra-fem olika alternativ, det fanns små möjligheter att något skulle bli av liksom om inte hänsyn tas till att Danmark då än mer blir ett transitland och förstås gärna vill bevara sin vackra trakt från Helsingör och söderöver i mesta möjliga mån. Han påstod också att han under sina 20 år i politiken aldrig stött på begreppet Örestad utan att det var just Greater Copenhagen som det gällde att lansera men verkade spontant inte tro särskilt mycket på den i Heimdall-sammanhang tidigare presenterade idén att introducera loggan ”The Green Pear” som pendang till det ju mycket väletablerade ”The Big Apple”, trots att geografin med Köpenhamn-Malmö i botten och Helsingör-Helsingborg högre upp påminner om ett päron med skaftet upp i gattet mot Höganäs och ”Green” syftande på den bitvis vackra naturen såväl som på områdets förmodade politiskt korrekta miljömässighet. Han passade också när det gällde att kommentera en surmulen fråga hur det kunde komma sig att det i frågarens ungdom kunde gå tre danska kronor på två svenska, medan det nu blivit precis tvärtom - och därmed rätt dyrt att ”följa med till Köpenhamn på ett par tre dagar” som Aurora Königsmarck (1662-1728) så förföriskt sjunger i spexvisan från förra seklets början.